

az alkalomból, hogy 800 községben mostanában nyílt meg a népies gazdasági háziipari kurzus. Kivánatos az, hogy mindazok, akik hivatásból és nobile officiumból a nép vezetői, az ügyet megillető érdeklődéssel (mert hiszen ez az ügy a közérdeklődésből fejlődhet csupán) fogják kísélni, hisz ami kezdés most van, az csak indítása egy messze-menő s a jövőre váró akciónak, melynek célja, hogy azok a milliók, melyek ma még háziipari készítményekért külföldre mennek, itthon maradjanak.

A nők választójogáról.

Azzal kezdem, hogy a választási urna nem is urna, hanem rubrikás jegyzőkönyv. Az urna csak szólásmondás, amelynek talán valamikor komoly magja is lesz. Majd akkor, ha titkosan szavaz az, aki követet választ. Egyelőre tehát nem az urna elé, hanem a rubrikákat kitöltő szavazatszedő küldöttség elé szólítja asszonyainkat Hentaller Lajosék határozati javaslatára, amely azt kívánja, hogy a választói jogot terjesszék ki az asszonyokra is. Bizonyos, hogy a határozati javaslatot nem fogják elfogadni, pedig a képviselőházban csupa gavallér uriember ül. Csupa lovagias férfi; olyan, aki az asszonynak szívesen megad minden előjogot. De már jogot nem ad neki ilyen könnyen. Attól az előjogtól az asszony küllömb helyzetbe jut, mint a férfi s ez a küllömb helyzet úgy elcsitítja, mint az elégedetlen gyermeket a cukor. Legalább ezt tartja róla az, aki csitítgatni akarja. A jog megadása ellenben a férfival egyenlővé tenné az asszonyt. Hanem ez ellen tiltakozik a férfi gögünk, társadalmi rendünkbe való szerelmünk és a kiszámíthatatlanságtól való félelmünk.

Minden választási reform ellen azzal argumentálnak az ellenzői, hogy a sötétbe ugrás félelmetes dolog. Nálunk is ezt a jelszót vagdossák a reformerek fejéhez. Nos, akkora sötétség a választói jog reformjával ugrádozókat még sohasem fenyegette, mint amilyen az, amely az asszonyok választói jogából mered feléjük. Azzal ijeszti őket, hogy ugrás közben fölruhatják az állam alapjait. Ami, hogy bekövetkezik, különben még akkor is bizonyos, ha annak az alapnak megingása nem is ijedelmes. A nagy, az általános, a gyökeres választói reformok nem is jelentenek egyebet, mint az állam alapjainak kicserélését. A technikus tudja, hogy a fundamentum okos kicserélésével az épületnek nem a megingása, hanem a megszilárdítása jár. A fundamentumot akkor cserélik ki, amikor korhadt, süppedt. Csakhogy tervszerűen, okosan cserélik ki. A választói reformok javaslói rendesen okos és szükséges cserét terveznek. Az általános választói jogot követelők is ilyen plánnummal hozakodnak elő. Azt hangoztatják, hogy kiváltságos választói jog nem hordképes talaja az általános teherviselést követelő államnak. És elgondolkozván az állam szükségességein és föladatain, ki akarják cserélni a népakarattal a régi, korhadt alapot, a kiváltságosok választói jogát. Világosan látnak, nem a sötétség ismeretlen gyönyörűségeire és veszedelmeire kíváncsiak.

Vajjon világosan látják-e az asszonyi választói jog lovagias követelői azt a fundamentum-cserét, amely az ő reformjuk nyomán áll be? Elgondolkoztak-e rajta, hogy a nagyszerű nőemancipációs mozgalom eljutott-e arra a stációra, amelyen a követválasztó zászlót máris kitzíthatik? Nem gondol-

koztak-e el azon, hogy a nő gazdasági és társadalmi emancipációjának nem kellene-e a politikai emancipációt megelőzni? És nem tévesztik-e el az asszonyok emancipációjának is, de a férfiak általános választójogának dolgát is azzal, hogyha nem arra törekcszenek, hogy a mai társadalmi és állami rendben legelőbb is a polgári szerepet betöltő férfi megkapja a maga polgári jogát, a nő pedig a polgári szerep betöltésére előbb — treniroztassék?

Hivatkozom arra az impozáns, ám-bátor legyűrt mozgalomra, amely néhány évvel ezelőtt Belgiumban az általános választói jogot akarta megszerezni az országnak. Akkor maguk a szociáldemokraták kikapcsolták követeléseik közül az asszonyok választói jogát. És kitűnő, bölcs szociálista asszonyok beleenyugodtak ebbe a kikapcsolásba. Mert féltették a népakaratot attól a meghamisítástól, amely az elfogultság balhit, miszticizmus forrásából táplálkozó asszonyok általános szavazása révén érhetné. Maguk is úgy érezték, hogy az asszonyt előbb emancipálni kell a lelkületén hatalmaskodó energiák alól. Hogy rá kell szoktatni a polgári, az állami szükségességek átérzésére, s ha lehet, a megértésére is és el kell szoktatni a hangulatnak, a misztikus elfogultságnak, a szenvedelmes balhitnek respektálásától. Hogy ki kell szabadítani abból a gyöngeségből, hogy másoknak sugaltja, vagy pedig a maga sajátos állandó vagy periodikus fizikai körülményeinek fegyelméletlen rabja.

Bizonyos, hogy a férfiak javarésze ugyancsak betege az elfogultságnak, hogy az ő akaratuk is mások sugalásából formálódik, de bizonyos az is, hogy a jogtalan férfiak politikai neve-

nem is volt soba becsapni való természete, hanem mindenkoron olyan lelkületet viselt, amilyen illett a kabátjához.

Amikor cilindert hordott, akkor gránátos termetűnek érezte magát. Amikor frakkot öltött, rugalmas volt a lépése és tele volt a tárcája, meg a szive. És — ejnye, hiszen Peval barátomnak regénye is volt a kabátjához — hogy erre csak a Faust második felvonása alatt gondoltam!

A regénye most ott táncol a balletkarban, kacér jókedvvel, ujjai közé fogva rokokólyáját; lágyan hajló testtel s lédén, fiatalosan mosolyogva. Tömött, szőke haja kiviláglik a keringő sokaságából, úgy mint tiz esztendővel ezelőtt. Követem a látcsővel, most sem festi magát s tán legöregebbje lévén a táncornak, a legfiatalabbnak látszik. Ni, a Schäffer Gizi, a menyasszony, ahogy társai kajánul nevezték s tán most is nevezik. Egy dob-utcai hordár leánya, hetedmagával laktak egy dohos udvari szobában, sötét szegénységben. Annak idején 10 forintot kapott havonként, ezzel fizette a házbért. A hugarvárléány, az öcsese szedőgyerek, a többi neveletlen iskolás gyerek, akik legelőbb

most keresnek valamit. Krumpliból és kenyérből táplálkozott, de rósák fakadtak orcáin s formás, elomló termetét mindig elegáns, finom ruba fogta körül. Az utcán járva, uri kisasszony volt, olyan mint a büszke vizi lilium, aki mocsár vizéből táplálja büszke fehér szirmait.

Hogy miből telt az előkelő rubára, azt nem tudom s nem tudja senki. De Schäffer Gizi társai gunyja emelte minden gyanu fölé. Becstületes, megközelíthetetlen leány volt. A színpadon táncolva, mosolygó elfogultsággal tűrte a feléje szegzett látcsővek frivol tolakodását, de ha az utcán egy tolkodó tekintet furódott kalapja alá, arcát elöntötte a vér.

Lopva néztem a szomszédomat. Peval Gyula arcán az általános figyelmen kívül más hatás nem látszott. Ő a táncot látta, a lány, halk keringőritmust hallgatta, mely nem rezonált siket lelkében. Sőt ezt a lelki siketséget is takarékosági érdemei közé sorolta, mert maga kezdett róla beszélni.

— Ez a Schäffer Gizi most is olyan, mint volt.

— Csak a térde valamivel gömbölyűbb, mint menyasszony korában — jegyeztem meg én.

Peval Gyula nem reagált erre, csak helybeubagyta.

— Csakugyan, a térde gömbölyűbb. Be jól emlékszel rá!

Majd megint kezdett hencegni.

— Igazában, én semmi szűkségét nem érzem a színházi szórakozásnak. Ha most elhivnának innen, minden sajnálkozás nélkül hagynám itt az előadást. Hidd el, a boldogsághoz csak meglegedés kell és egy nyugalmas rév, a családi élet. Én csak a családi életnek élek, legnagyobb örömem, ha hazamegyek feleségem és gyermekeim közé. A nőm köt, varr, én pedig a gyerekekkel foglalkozom, vagy újságot olvasok. Ő, a családi élet, a családi élet mindent pótol.

— Akkor neked igen jó feleséged lehet!

— Nincs párja, hidd el, hogy nincs párja. Szegény leány volt, szerelemből vettem el. De egy milliót ér. Takarékos és igénytelen, a ruháit maga varrja s nem is kell neki több, legelőbb kettő egy esztendőben. S úgy tudja rendben tartani a házat, hogy

lése már nagy idők óta folyik, hogy nevelői közé tartozik az a régi küzdelem is, amely az ő jogait kivívni akarja s amelynek ő részint részese, részint pedig nemcsak érdeklődő, hanem érdekeltnek is érdekelt szemtanuja.

Nekem senki se vetheti szememre, hogy a nők egyenjogúsítása ellen akadékoskodom. Hiszen egyenesen feminista-hírbe keveredtem attól a konok agitációtól, amelyet három lusztrum óta az asszonyok emancipálásáért végzek. Még sem látom be annak szükségességét, hogy az emancipációs küzdelmet a feje tetejére állítsuk. Nem formalizmus, nem is a taktikába szerelmetesség láttatja velem fölöslegesnek azt, hogy a választói jogot az asszonyokra is kiterjesszék, hanem pusztán csak az, hogy az asszonyi mozgalom lényegét másban látom, mint a lovagias humanisták. Az asszonyok emancipációját gazdasági szükségességek mozgatják. Az emancipációnak is a gazdasági emancipációval kell megkezdődnie. Már valamelyest meg is kezdődött. A női munkásosztály már egyenlő a férfival a jogtalanságban és a kenyérért való küzdelemben. A nő-emancipáció a készülődő nagy társadalmi átformálás dolga. Nem lehet különleges fájdalmak orvoslása.

A nőemancipáció, mint puszta társadalmi és politikai mozgalom, csakis nemes, lovagias, érzélgős akció. Költőket, lovagokat, romantikus jogérzőket nevelhet. Elérhet helyi sikereket és érlelhet áldást és tévelygést. De a nő-emancipáció nem szorult rá a nemeslelkű lovagokra, mert van neki külön, hatalmasabb, elementáris erejű mozgó erélye: a gazdasági szükségesség. A nőemancipáció mint gazdasági mozgalom megakaszthatatlan. Az idő úgy érleli,

mint a nap a gyümölcsöt. És meg is fogja érlelni. Addig azonban ne abban mesterkedjünk, hogy melegházi gyümölcsöt kályha mesterséges melegével érleljünk.

Viharos.

H i r e k.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Sugár Béla zalaegerszegi és Bosnyák Ferenc zombori adóhivatali gyakornokokat az újvidéki adóhivatalhoz adótisztviselőknek nevezte ki.

Hivatalvizsgálat Zentan. Lapunk múlt számában már jeleztük, hogy Latinovits Pál vármegyénk főispánja Zentan tartózkodott és ott teljes terjedelmében megvizsgálta a városi adminisztrációt. A vizsgálat 9 napig tartott. Főispánunkkal Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Mikosevits Kanut főügyész, dr. Frank Mihály árv. elnökhelyettes, Szalay Frigyes b. ü. miniszteri fogalmazó, főispáni titkár és Zottományi Mihály kir. p. ü. számvizsgáló tartózkodtak Zentan. Latinovits Pál főispán a legbehatóbban vizsgálta meg az ügykezelést. A vizsgálat eredményébe képest a főispán Dudás Andor és Burány János városi tanácsosokat állásuktól felfüggesztette és ellentik a fegyelmi vizsgálat megindítását rendelte el.

Köszönet id. Szemző István-nak. Latinovits Pál főispán legutóbb egy meglepő levélrel intézett id. kamjonkai Szemző István nagybirtokoshoz, mint a versenybizottság elnökéhez és megköszönte neki a vármegyei gazdasági egyesület nevében azt az önzetlen faradozásait, melyet a verseny rendezése körül évenként kifejt. Az egész környékbeli, valamint a megyebeli gazdaközönségnek elismerését tolmácsolja főispánunk levele, mert valamennyien a legnagyobb mértékben adóznak elismeréssel az országos hírű sportsmannak és lötenyészőnek.

A bácsi ágost. hitv. evang. egyházmegeye f. evi november hó 7-én Újvidéken dr. Lelbach László másodfelügyelő és Belohorszky Gábor főesperes elnöke alatt megtartott rendkívüli közgyűlésen az óbecsei missziói lelkesítő állásra Jahn Jakab szlavinai lelkesítő egyhangulag lett megválasztva.

Áthelyezés. Klemm Károly kir. pénzügyi számellenőr Pozsonyba helyezte tett át.

Jóteköny adomány. Id. kamjonkai Szemző István zombori nagybirtokos 30 koronát juttatott a Szilágyi-szobor alap, 10 koronát a Csupor emlék és 10 koronát a Hadzsy emlék javára.

Varmegyei közgyűlés. A folyó hó 22-én megtartandó vármegyei rendkívüli közgyűlés alkalmával sürgősségénél fogva még a következő tárgyak is elő fognak adatni: 1. A D. M. K. E. átirata a barmadik egyetemnek deli Magyarországon való felállítására érdekében készített memorandum átnyújtását eszközölő küldöttségbe tagok választása iránt. 2. D. M. K. E. átirata a folyó évi december hó 8-án Temesvárott tartandó közgyűlésre a vármegyei hivatalos képviselőtöredék iránt. 3. A vármegyei árvaszéki elnök előterjesztése az arvaszéknél felhalmozott hátralekolt feldolgozása céljából egy kiegészítő munkaerő alkalmazása iránt.

Vadászat. Id. Szemző István kerényi vadászterületén a múlt héten két ízben rendezett pompásan sikerült agarászatot. Mindkét ízben fényes társaság gyűlt egybe a telecskai dombok Kerény fele néző szegélyén, hol a magasabb pontokat szállta meg és a hölgyek, valamint a nem lovagló urak kocsiából kíséreltek figyelemmel az érdekes hajtásokat. Többen lóra ültek és lóhátról követték a száguldó agarakat, melyeknek néha a nyulak oldalgrásai, forgásai és meglapulásai folytán igazán kemény munkát kellett véghez vinniök, míg a felugrott vad zsákmányukká lett. A hajtást a szabadban lakoma követte, mely után a társaság kocsiokon visszatért Zomborba. — A bácsszentiváni erdősegeket bérlő vadásztársaság csütörtökön szintén vadászatot rendezett, mely alkalommal körülbelül 15 puskás (köztük három hölgy) a bár kedvezőtlenül választott hajtásokban elég kedvező eredményt ért el, amennyiben leterített 1 rókat, 39 nyulat, 6 foglyot és 4 fácánt. A társaság a legjobb hangulatban ült asztalhoz, melynél kedélyesen ünnepeletek egymás vadászdiplomáit és élcelődtek a soha el nem maradó hibákon.

Választás. A zombori ág. evang. egyházközség önálló községé alakulván, az elmúlt heten Lombos Alfréd volt újvidéki lelkész, jeles predikárt lelkészé választotta. Az új lelkésznek ünnepléses beiktatása a hó 20-án vasárnap lesz nagy ünneplésesekkel. Ez alkalommal díszvendég lesz a Vadászterület szálló éttermében.

Égi tüemény. Szabadkáról írják: Szombat este 9 óra tájban szokatlan égi tüemény volt látható az égboltozaton. Méternyi szélességűek látszó vakító fényességű fehér csík vonult délnyugati irányban végig az égboltozaton hasonló gyorsasággal, mint a meteor hullás. A szép és ritka látványosságban csak keveseknek volt részük, akik közül a babonás bajlamlak világraszóló események előhírnökét látják a szokatlan égi tüeményben.

a fizetésem egybarmada megmarad. Ő tani tott engem a valódi hasznos életre. Ha rá gondolok, hogy mire jutottam volna Schäffer Gizivel, akkor szinte szégyellem magamat.

S ezzel folyt a hengegés az ő nyárs polgári voltával úgy, ahogy hajdanában hengegett idealistaságával. A hivatalban, meg onnan elmenet Peval barátom egyébről sem beszélt, mint az ő viszonyáról Schäffer Gizivel. Hogy miből állt ez a nagy szerelem, azt ma sem tudom. De tény, hogy mindennap megvárta őt a próbánál s hazakisérte. A szép leány ballagatagou ment mellette. Hogy szerette e az elegáns fiút? Miért ne? Szerette szerelem nélkül; mint a szegény leányok azt az embert, aki feleségül akarja venni. Am Peval barátom nem tudott eleget beszélni róla, hogyan szereti őt viszont. S mindenképen tudott szerelmének valami ideális tiszta színezetet adni. Segítségére volt ebben, hogy szülei semmit sem akartak tudni arról, hogy egy ballerínát vegyen el, ő pedig kész volt szülei akaratával is szembeszállani. Minden szaván látszott, hogy kéjeleg az önzetlen szerelem gondolatában, imponált önmagának elfogulatlanságával, melylyel szerelmese állá-

sán tulteszi magát s nem riasztja őt vissza a hordár após és a varróleány sógornő sem.

Majd egy utolsó kísérletet tett, hogy szüleit megbékélje: rábirta Schäffer Gizit, hogy hagyja ott a ballettet. Isten tudja, milyen nehezére eshetett a leánynak az az áldozat s miből fizette ezentúl, három esztendőn keresztül a házibért. De megtette és finom arcán ezalatt az idő alatt is játszott a finom mosoly és megjelenése ezentúl is elegáns volt. Nos és aztán egyszerre csak megszakadt közöttük a viszony, Peval Gyula megbékült a szülei-vel, elvette szerelemből azt a leányt, akit szülei az ő számára választottak. Schäffer Gizi pedig mosolyogva ment vissza a színházhoz, ahol továbbra is a menyasszonynak csufoolták.

Nem tudom miért, de ez a leány, akitnek szíven rut megcsalátása nem ejtett sebet, aki békén és mosolyogva állította helyre életében a status quo-t, megmaradván változatlanul annak, szegénynek, becsületesnek és elegánsnak: tisztelettel töltött el. Annál szármalmasabbnak láttam azt az elomposodott embert, aki most is hengeg, érzeleg, kacérkodik önmagával és komédiázik másoknak.

Szerettem volna szabadulni tőle, de mint annak idején a regényével, úgy tolakodott most a valóságával. Mindenáron illusztrálni akarta az ő szóval festett idilljét: meg akarta mutatni az ő csudálatos feleségét és a nyugalom revét, ahogy otthonát nevezte.

Másnap értem jött s elvitt a lakására.

Egy zöldfa-utcai régi ház második emeletére vezetett. Meghuzta a zsinóros csöngetű rézkörtjét; egy piszkos cselédleány nyitotta ki az ajtót. Az előszobában olesó, féső, megfoltozott pokróc volt felterítve. Letették kabátjainkat, kalapunkat s beültöttünk. Barna jutte-függönyök tűntek a szemembe legelőbb, majd egy puszta fal, melyen apró tükör lógott. A padló fehérre volt sikálva, a ripsz székek a kopott abrosszal leborított asztal körül kinos geometriai pontossággal voltak felállítva. Minden egyes butordarab korbadt volt a használatától s szinte kiáltott róla a tisztaság. Bántó, rideg, lelketlen tisztaság, melytől megfagy minden érzés. Peval le akart ültetni, de a viláért sem mertem a geometriai félkört megrontani, féltem, hogy az asszony valahonnan előront és összeszid.

A hölgyek díjának elszámolása befejeztetvén, lapunk legközelebbi számában az adományokat részletesen fogjuk nyugtazni.

A szolnoki agárversenyeken Geyer Péter roglaticai nagybirtokosnak agara nagy dícsőséget szerzett gazdájának, amely nyíben megnyerte a II. díjat 30 kollegaja között.

Nőgyeleti karácsonyfaünnepély. A zombori jótékony magyar nőgyelet f. é. december hó 3-án a városbáza dísztermében karácsonyfaünnepélyt rendez Reményi nézhetünk ez ünnepély sikere elé annál is inkább, mert a nőgyeleti tagok bájos leányai vették kezükbe a rendezés oroszlan részét, amennyiben nemcsak saját kézi munkáikat ajánlották fel a jótékony cél érdekében, hanem azokat maguk is fogják árusítani; ezenkívül a cukrászdában, valamint a theasztalnál is ők fogják a közönség igényeit kielégíteni. Dícséretre méltó a rendezésben résztvevő nőgyeleti leányoknak ezen buzgó és fáradhatatlan közreműködése és meg is érdemlik, hogy a zombori intelligencia, valamint az ifjúság minél nagyobb számmal vegyen részt az ünnepélyen, hogy a leányok fáradtságának meg legyen a maga gyümölcse: az erkölcsi és anyagi siker. Az anyagi sikert megérdemli a jótékony cél, az erkölcsi sikert megérdemli a leányok, kik bármennyit is fognak fáradozni, szívesen elmondanák: „Pompásan mulattunk, virradatig táncoltunk a mulatságunkon!”

Pártgyűlések. Vasárnap délelőtt és délután a helybeli függetlenségi és 48-as párt pártgyűlést tartott a Külbly és Holpert-féle vendéglőkben s ez alkalommal kijelölték a párt obytinárjait.

Nagy körvadászat A múlt héten szerdán nagyarányú körvadászatot rendezett ifj. kamjonkai Szemző Gyula urszentiváni birtokán. A vadászatot találat adott egymásnak megyénk nimródjainak nagyrésze és az minden tekintetben fenyesen sikerült. Több mint 500 nyul, 200 fogoly került terítékre. A vadászatot megelőzőleg a vendégszerető házigazda és bájos neje pompás reggelit adtak vendégeik tiszteletére. Reggeli után megindult a hajítás és eltartott a késő délutáni órákig. Vadászat közben megérkezett a Sipos zenekara Zomborból s a visszatérő vadászokat hatalmas vadásztussal fogadta. Este a fiatal házigazda kastélyában fényes estély volt. Megjelentek azon a délvidék szép leányai és asszonyai, magától értetődik, hogy bamaosan táncra perdült a sok tüzes nimród és mulatott kivilágos kivraddig. A vadászatot úgy a vármegyéből mint városunkból nagyon sokan vettek részt.

Az asszony különben nem jelentkezett; künn volt a konyhában.

Peval barátom ragyogó arccal a bámulat hangján magyarázta, hogy a felesége igen barátságos vendégei irányában, de amíg a dolgát el nem végezte, az istsennek sem mutatkozik. Közben megmutatta egyik gyerekét. Egy hamba, hihetetlenül csöndes ötéves fiút, aki lekuporodott a földre s apró öklét a szájába tömte.

Végre nyílt az ajtó s megjelent az asszony.

A hideg futott végig a hátamon. Könnytelenül összeszorított ajakkal kívánt jónapot s szeme pillantása egyszerre ráterjedt az egész szobára. Észre is vett valamit, mert szó nélkül kiment, egy törőrongygyal tért vissza s megtörtülte az ablak fáját. Ez az asszony folyton a porra vadászik, maniákus tisztasági dühben szenved.

Amellett ő maga hihetetlenül lompos és piszkos, elhízott alakján csak úgy lógtak a ruhadarabok s ahogy száját kinyitotta, a tisztatlan fogak sárgán feketén villogtak ki belőle. Keze föl volt törve a sok sikálástól, a haja pedig kócos Beszéde lusta és kimért, még

Eljegyzés. Wüest de Velberg Jenő székesfevárosi kertlelei m. kir. főállatorvos, a székesfevárosi állatvasarok felügyelője f. hó 13-án eljegyezte Esztergamy Jolan kisaszszonyt, özv. Esztergamy Károlyné leányát Zomborban. — Pető Géza zombori m. kir. pénzügyigazgatósági tisztviselő eljegyezte Galacz Bellát, Galacz Vendel leányát Zomborban. — Szauerborn Endre zombori óras eljegyezte Kreitzberger Jolánkat Törökbeesen.

A becei földvárról. Dr. Balaton Gyula az obecseiek agilis főszolgabírája, régebben felhívta már az illetékes szakkörök figyelmét az Obecsen létező u. n. földvárra, mely a község délnyugati részén, a régi tiszai öböl közvetlen szomszédságában létezik. A napokban dr. Balaton főszolgabíró, dr. Dadás Gyula és Mihályi János jegyző a tervbe vett asatás végett a helyszínen megjelentek s azt találták, hogy a régi u. n. földvár egy hatalmas földhányást képez, mely köröskörül házakkal van ugyan beépítve, de maga a földvár egyik ház telkébe esik s jelenleg szőlővel van részben beültetve. A környékbeli lakosok állítása szerint a halom szerű magaslatból igen sok emberi csontváz és más tárgy került már felszínre. A sáncok, úgy látszik a föld művelése folytán lassankint eltűntek s most a vár úgy néz ki, mint valamely nagyobb tumulus. Mivel a tulajdonos — a regészeti kutatás ele akadályt nem gördit, a földvárnál tervbe vett kutatás eredményre fog vezetni. Megjegyezzük, hogy Obecsen a községben még egy nagy halom van a régi szerb temető helyen; azonkívül a község határában a kövi vagy kőkuti apátság romja a Zsótér szálláson, melynek átkutatása szintén tervbe van véve.

Megszökött üzletárs Egy küll földről Szabadkára származott iparos bűntögye foglalkoztatja legújában a rendőrséget. Vogt Vilmos veidecani születésű kőfaragó a tavasszal Szabadkán sikkó- és kőfaragó telepet létesített Balázs Piri István szabadkai iparos társaságában, aki jóállást és pénzt adott a nagyobb befektetést igénylő vállalatához. Az üzletet májns havában nyitották meg a halasi uton és eleinte megfelelő forgalmat értek el, úgy hogy az üzletárs gyanútlanul bizott meg az igyekvőnek látszó üzletvezető társában. A napokban azonban, azon hírrel lepték meg az alkalmazottak Balázs Piri Józsefet, hogy a másik főnök ur birteleu elutazott egész családjával egyetemben. A hirtelen elutazás azonnal gyanut keltett az üzletársban, aki eddig még le se számolt Vogttal. Bejelentette a történeteket a rendőrségnek, hol azonnal telefon útján tudakozódtak aziránt, hogy Vogt csakugyan Makón van-e, mint azt a háziasszonyának elutazásakor mondta.

a szavakkal is takarékoskodik. Amit mond, a házra és pénzre vonatkozik.

Peval barátom pedig az ablakban egy székre ülve, diadalmas tekintettel nézett rám.

Mikor az asszony szó nélkül távozott, megszólalt:

— Ez az én nyugalmas révem, ilyen az én boldogságom. A feleségem szeret, ahogy asszony csak szerethet. Aztán ugyebár, nem is látszik meg a takarékoskossá, mely a háztartásban uralkodik?

Némán bólintottam igent s sietve ajánlottam magamat. Emlékembe idéztem az üde, az illatos, szép és elegáns ballerina képét s beleképzeltem abba a lakásba.

Milyen egészen más színezete volna!

S elgondoltam, hogy az én Peval barátom akkor a régi dandy volna, aki minden nap a borbélynál fésülteti magát, Bécsben mosat s aligha volna szegényebb, mint most, mert hiszen Gizi tud elegáns lenni az ő becstületes szegénységében is.

Aztán átláttam, hogy az az üde teremtes csakugyan nem lehetett ez embernek a felesége, mert a férfi nem azt a leányt veszi el, akit szeret, hanem azt, akit érdemel.

Onnan azonban azt választották, hogy Vogt volt ugyan Makón, de már egy hét előtt és az sem igaz, hogy feleségének ott élő fivére balalos beteg volna s így nyilvánvaló, hogy a hűtlen üzletárs a közös szerzeménnyel és Balázs Piri pénzével megugrott. Balázs Piri 10.000 korona erejéig vállalt kezességet üzletársáért Franz C. Linnert graditzi gyárosnál és 2000 korona készpénzt adott a vállalatához. A bevásárolt 10.000 kor. értékű sikkóvekből Vogt 25—30 darabot adott el, de csak négy darabnak vételárával számolt el. A becsapott üzletárs kára 6600 koronára rug. Valószínű, hogy Vogt Amerikába szándékozik vitorlázni, mert egyik munkása előtt már egy izben úgy nyilatkozott, hogy ha az üzlet nem elég jól fog menni, kimegy az új világba szerencsét próbálni. A házkutatás alkalmával semmiféle értéket nem találtak, de a hátragyott levelekből is kitétnik, hogy a szöke már régebben tervbe vette. A rendőrkapitányság elrendelte Vogt Vilmos országos és külföldi köröztesését.

Halálozás. Gally János kir. kincstári fogalmazó f. hó 14-en 31. évében Zomborban elhunyt. Temetése f. hó 16-án délután 3 órakor megy véghe.

Magyar nők a tüdőbetegekért. Páratlan sikerű az a felhívás, amelyet a „József főherceg szanatórium egyesület” a magyar hölgyvilághoz intézett. Az egész országból lelkesen gyűltek a magyar hölgyek az alá a zászló alá, melyet a humanizmus lobogtat és melyre a magyar nép nagy veszedelmének a tüdőbetegség elleni küzdelem van írva. Arra a lelkes felhívásra, amelyet József főherceg intézett városunk hölgyvilágához, többen közölték az egyesülettel, hogy az első népszanatórium létesíthetése érdekében készséggel vállalkoznak a jótékony célú sorsjáték sikerének előmozdítására, mely sorsjátékot az egyesület saját hivatalnokaival egyesületileg rendeztetni, mely tehat nem üzletszerű vállalat. Ugy értesültünk, hogy Lukács György főispán s az egyesület elnökének kérelmére vármegyénk főispánja meleghangú felhívást intézett vármegyénk községi jegyzőikhez, szeretettel ajánlva, hogy a népművelési akciót minden erőből, lelkesedéssel támogassák. A felhívásnak bizonyonyal szintén fogantatja lesz. Itt közöljük még, hogy az egyesületnek a hölgyek részére atnyújtandó oklevelek rajzán egy nagy művésztünk most dolgozik.

Hulla felvétel. Obecsen f. hó 8-án — kedden — az újvidéki törvényszék részéről a vizsgálóbíró, ügyész és két törvényszéki orvos jelenlétében felbontották az április hó közepén elhalt Vojnovits Jásó sírját azon célból, hogy megállapítsák halálának okát. Az exhumálásra az adott okot, hogy f. évi január hó 8-án délután Vojnovits Jásót egy másik legény lovával ellátta, mely alkalommal az az esés következtében megsérült és vért köpött. A segélyt nyújtó orvos tüdőbértést állapított meg és azt életveszélyesnek jelezte. A sérült azonban nyolc nap után sérüléseiből felépült és élt tovább régi, meg a múlt ősszel fellépett betegsége, tüdővészszel egész április közepéig. Egy alkalommal ugyanis egy tánchelyiségből hazamenet, utközben vérhányás fogta el, melynek következtében teljesen elvérzett és az utcán meg is halt. Halálát tüdővész okozta. Minthogy azonban az a hír kapott szarnyra, hogy Vojnovits Jásó a január hóban szenvedett sérüléseiben halt meg, az újvidéki törvényszék elrendelte a hullafelvételt és annak boncolását a halál okának felderítése céljából. A boncolás most azután igazolta, hogy Vojnovits Jásó tüdőgümőkórban és az azzal járó mellhártyagyulladásban szenvedett és annak következtében halt meg és hogy halála a januárban szenvedett sérülésével semminemű összefüggésben nem volt. Ezzel egy rosszindulatú mesének vetett véget a vizsgálat és bebizonyosodott az, hogy a szeptember óta benne rágódó tüdővész okozta halálát.

Gyászhir. Lapunk zártakor mély részvétellel értesültünk, hogy Dekker Pál városi tanácsos az éj folyamán hosszú szenvedés után 42 éves korában elhunyt.

Orvos választás. Szenttamason a napokban volt a községi orvos választás. Dr. Balaton Gyula főszolgabíró a népes közgyűlést megüdvözítve, bejelentette a pályázókat, akik közül Prodanovits Zsiván ottani orvost választották meg.

A szent Szűz megkoronázása Rómában. F. december 8-án lesz 50 esztendeje, hogy a szeplőtelen fogantatás dogmáját a római szentek kibírdette. A festszázados jubileumot Pius pápa rendeletéből meg fogják ünnepelni az örök városban. Ez alkalommal X. Pius pápa sajátkezűleg fogja a szent Pétertemplomban szűz Mária szobrát megkoronázni és pedig ugyanazt a szobrot, amelyet a dogma kibírdetésekor — 50 év előtt — IX. Pius megkoronázott. Már készült is az a dragaművű csillagos korona, amelyet a szertartáshoz használni fognak. A koronát kilenc csillag alkotja, melyeket egy arany abroncs tart össze. A csillagokat mesés értékű gyémántok és gyöngyök ékítik: jobbra régi családi ereklyék, amelyeket az előkelő római patricius családok bocsátottak a vatikan rendelkezésére, hogy a szent ünnepély fényét emeljék.

Megcsipett csempész Lánosz András petervaradi lakos egy egész kocsi rakomány oltott gyökeres szőlővesszőt rejtett szalma alá és azt úgy akarta a hidon át Ujvidékre becsempészni. Persze ez tilos dolog, mert Horvát-Szlavonországból a filoxerazárlet miatt hozzánk szőlővesszőt behozni tilos. A szemfüles rendőr a hidnál megsejtette, hogy tilos van a kocsiiban, kikutatta azt és el is csípte Lánosz urat a csempészetben. Megindították a kihágási eljárást.

Művészet — Irodalom.

Műsor:

Kedden: Aranyvirág. (Bérl.)
Szerdán: Éjjeli menhely. (Bérl.)
Csütörtökön: Kis pajtás. (Bérl.)
Pénteken: Bob herceg. (Bérl.)
Szombaton délután: Velencei kalmár. (Bérlésztűnet.)
Szombaton este: Vándorlegény. (Bérl.)
Vasárnap délután: Aranyvirág. (Bérlésztűnet.)
Vasárnap este: Obrenovics Sándor. (Bérlésztűnet.)
Hétfőn: Csodagyermek. (Bérl.) P.

*

Zsába. Ez a pompásan megírt francia bohózat csütörtökön tartotta állandó derűtségben a házat. Közönségünk nagyjából ismeri e darabot, ezért felesleges azt részleteznünk. Ennek folytán pusztán az előadásra terjeszkedünk ki, melyet határozottan jónak kell minősítenünk. A szereplők egytől egyig kitűnően játszottak s tanubizonyosságot tettek arról, hogy valamennyien ambiciózus, lelkes színészek. Barissard szerepét Polgár Károly alakította, a tőle már megszokott biztossággal s ha talán kissé erősebb eszközökkel dolgozott is, nem maradt mögötte az eddigi alakítóknak. Irsay az orvos szerepét meglepő ügyességgel adta. Mókái, ügyes maszkja sok derűtliséget provokáltak. Szathmáry az órnagy szerepét tültozta. Ismét deklamált és minden mozdulata azt bizonyította, hogy soha sem volt katona. A deklamálásról nagyon ajánlatos lesz a saját érdekében leszoknia. A nőket illetőleg úgy Barna Jolanról az ügyes naiváról, valamint Molnár Vilmárról dicsérettel kell megemlékeznünk. Papp Ilonka, ha nem hadart volna, sokkalta szebb alakítást nyújtott volna. Gál Rózsaról egyelőre bírálatot még nem mondunk.

Aranyvirág. Akik azzal a meggyőződéssel lépték át pénteken a színház küszöbét, hogy a jól ismert társzerzőktől a Bob herceghez hasonló élvezetes eseményben lesz részük, azokat csekélyke csalódás érhet. Aranyvirág kissé mögötte maradt a népszerű hercegnek. Sem a zene, sem a librettó nem

oly értékes, mint a Bob. Távrolról sem állítjuk azt, hogy Aranyvirág valami értéktelen munka, szó sincs róla, de nem oly szívből fakadó, mint a másik és szinte leri arról, hogy amolyan postamunka. Epizód az egész cselekmény, mely két felvonásban (I—II.) egyenlő helyzetet mutat, s csak a középsőben van csekélyke erőltetett fűszerezés. A zenének egy-két száma nagyon megkapó, legtöbbször azonban ismert motívumokból épült. S amíg Bob-ban az ábrándos románcok, andalító szőlők, bájos ständbeneknek egész sora vonul fel, addig itt néhány belépő s egy-két hatalmas finálén kivül alig akad párja a másik briliáns muzsikájának. Összességében azonban a darab nagyon élvezetes. Pláne nagy színpadon, ahol a sok trükk jobban érvényesülhet és mint látványosság első vonalban áll, nálunk azonban semmivel sem állott felette a „jobb“ operetteknek. A szerzők nevei, a Királysínház reklámja szépszámu publikumot vonzott. A pádsorok, pábolyok telve voltak, sőt nagyszámu pótszékre is szükség volt. A ház elegáns képét aztán még az is fokozta, hogy végre valabára 8—10 év után kigyulladt a csillár is. Ez már igazán nagy érdeme Polgárnak, amire büszke lehet.

A címszerepét Gergely Gizella kreálta. Jól esik konstataálnunk, hogy ez alkalommal a multkoriban feltetelesen kimondott véleményünket alaposan megváltoztatta. Az a Gergely, aki ez estén játszott, még csak fele barátja sem volt a Tavaszbelinek. Egy vérbeli szubrett rutinjával, a sikknek minden lebilincselő csalafintaságával pajzánkodott a deszkákon és a derűt szinte belénk szuggerálta. Éneke kedves volt, hangja üdén csengő és ami különösen kiemelendő, úgy énekelt, hogy a szöveg is teljesen kidomborodott. Minden énekszámát, valamint tízes táncait a közönség lelkes tapsokkal honorálta. Aki Gergelynek sikerében egyelőre mértékben osztozkodott, sőt mondhatni alapját rakta le a jövő sok-sok sikerének, az Kormos Ilonka, a vég telenül bájos kadét primadonna volt. És miután éppen az előléptetések hónapját éljük, a közönség jóindulatulag élt is jogával s valóságos primadonnává avansziroztatta. Kormos Ilonka egy amerikai miszt személyesített. Még csak a rivaldáig sem ért, máris hatalmas taps fogadta. Kedves megjelenése hatott a házra. És ez nálunk szokatlan jelenség, ami feltétlen kell, hogy fokozatos haladásra serkentse a kinttűtetett fiatal színésznőt. Ez estén a leány állott előttünk, minden természetadta kedvességével és mesterkéletlen bájával s az a multkoriban erőltetett affekció ott maradt valahol az öltözőben a halomra hányt mouslin felbők között. És maradjon ott a jövőben is, mert Kormos Ilonkában, mint kezdő színésznőben, sokkalta több az érték, sembogy azt közönséges technikával el lehetne fojtani. Szép üde hangját igaz élvezet volt hallgatni s ha fokozatosan iskolázza annak különösen közepregiszterét, elsőrendű énekesnő fog belőle válni. Szinte felesleges feljegyeznünk, hogy lebilincselő játékért a közönség spontán tapsal jutalmazta. Ennyit róla első teljes sikere alkalmával s még csak azt, hogy ez a ténybeli hű referáda ne szűljön elbizakodást, hanem ambiciót a jövőbeni minden alakításánál. A férfiak közül Kiss Pista szép baritonja elsőrendű élvezetet nyújtott. Hatalmas, erős hangja van, mely azonban nézetünk szerint a maga teljes szépségében inkább a népszínművekben érvényesülhet leginkább s ezért nagy várakozással tekintünk egy ilyen mű szerepe elé. Irsay Leo

(Sand Harri) tipikus kabinet alak volt, Gózon Gyula kissé tulozott. Hatvani Ede ügyesen játszott. A zenekar precíz játékaért dicséretet érdemel Rökk, az ügyes karmester.

Bolond. Vegyes hatás alatt hagytuk el szombaton a színházat. Az előadás jó volt, azt éreztük, a zene szép, komoly és a köznapit kertlő. Feltűnően érdeme Rökk karmesternek, hogy annak szépségeit művészi rutinnal érvényre is juttatta. Élvezttünk a zenekar játékában s azt nyomban ide is iktatjuk. A darab maga bölcselkedő, eredményt kereső műve egy olyan gondolkodó elmének, mint Rákosi Jenő. És mégis az első percben nem tudtuk, hogy csoportosítsuk a hallottakat és látottakat. A gondolatok egymást kergették a levegőben, szilárd alap és véghatár nélkül. Hiányzott a művészet égi fénye, mely az egészbe belevilágítva emelkedést és mélyedést adott volna a képnek. Az író egy utcaszéki cseppirágót szerepeltet s annak ajkára bölcseséget, szívébe tiszta érzelmeket varazsol. Van az alakjában egy kevéske Hugo Viktor nevető emberéből. De míg az utóbbi a borzalmasság minden eszközével csak politikai célokra törekszik s erre tendenciát farag, addig a Rákosi bolondja az általános embernek szolgál és egyéb célzata nincs, mint a szívben élő nemes indulatoknak szimbolizálása az ellentétek szembeállításával. A darab kissé hasonlít a klasszikus muzsikához: sokszor kell látnunk, hogy megérthessük és valójában élvezhessük is, mert az egy esti impressziók arra készítetnek bennünket, hogy a szívben lakozó két legnemesebb érzetnek, a baráti ragaszkodásnak és a szerelemnek szimbolizálása ilyeneképpen, mint a darabban van, sokkalta igazabb lenne, ha a költő nagyobb vonásokkal színezett volna. A darab kifejezett eszméjét mi abban véljük megtalálni, hogy a hit az egyedül üdvözítő és az ember akkor cselekszik leghelyesebben, ha a magasabb erők akaratának szolgailag aláveti magát. Általános vallási áhitatot akart a szerző elérni és ezáltal nagy eredményt váltani ki a hallgatóból. Ez azonban csak részben sikerült, mert a hatás nagyon vegyes volt és bár gyönyörködtünk kiváltképp a remek muzsikában, úgy találtuk, hogy a darab befejezetlen. A költő sokat kérdezett tőlünk s mi nem tudunk reá megfelelni. Az előadás nagyon szép volt. Bimbilla szerepén Hatvaniné elsőrendű alakítást mutatott be, úgy hogy ez est volt egyike legsikerültebb fellépéseinek. Bimbo szerepét Polgár alakította oly tökélylyel, oly érzéssel, hogy még eddig nem volt módunkban ily mesteri játékban gyönyörködnünk. Deli lovagot Hunfi személyesítette. Hangja nagyon szépen csengett, játéka azonban nagyon mögötte maradt énekének. A többi szereplők közül nagyon kedves volt Kormos, Gergely, Papp Ilonka és Gaál Rózsa.

A hét Schlezinger. Vasárnap este a színpad a legközönségesebb brettlivé süllyedt. Olyan hülyeség éktelenkedett azon, aminőt még nem igen mertek elénk állítani. Feld ur remek műve volt, azé a Feld uré, aki a kulturmissziót abban találja, hogy a főváros ghettojából az undorító piszkot keui a deszkákra. A hét Schlezinger méltó eseménye a Lipótvárosnak. Azok a kövér bankárnék, kiknek hihetetlenül lyukas a barisnyájuk, de fölülükben kohinorok ragyognak: pompásan mulatnak a saját figuráikon. Ott ez „fenomenál stükk“ számba megy. Legyen az izléstük szerint, de nekünk nem kell!!! És kérjük ezért az igazán ambiciózus direkt-

tort, ne próbálkozzék meg többet az ilyfajta fattyuhajtásokkal. Népszinmű, szép népszinmű való a vasárnapi estére, nem pedig ilyen ocsmányosság. A szereplőkről meg sem emlékezünk ez alkalommal, mert igazán sajnáljuk őket, hogy ilyen dolgokra kellett elpocsékolni idejüket.

A szabad liceumról. Legutóbbi híre kerekedett annak, hogy a helybeli szabad liceum ez évben nem folytatja működését. Ez a hír egy kövér kacsa volt. Mert autentikus forrásból nyert értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy a szabad liceum ez évben fokozott mértékben fog működni s az előadások december hó elején megkezdődnek. Gozdu Elek, a liceum kitűnő elnöke már javában dolgozik a téli program összeállításán s az előreláthatólag a lehető legelvezetesebb lesz.

Értekezlet az amatőr kiállítás ügyében. A zombori műkedvelő fényképezők a rendezendő kiállítás ügyében f. évi november hó 16-án, szerdán, d. u. 5 órakor a városbáza kis tanácstermében értekezlet tartanak. Az értekezlet tárgyai: a kiállítás végrehajtó bizottságának megválasztása, védnök választás, a kiállításra vonatkozó intézkedések megbeszélése és megállapítása.

HIRDETÉSEK.

2251. szám.

kig. 1904.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Sajkásgyörgye községben üresedésben lévő segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 1-éig** nyujtsák be.

Az állás évi javadalmazása: 800 korona fizetés, 200 korona lakbér.

Zsablyán, 1904. november 12-én.

Nikolits,
főszolgabíró

2-1

Egy sorsjegy többször is nyerhet.

Erzsébet-Szanatórium
sorsjegyek

már kaphatók

KUNETZ MÓR

banküzletében Szabadkán,

a napi árfolyamon vagy
részletfizetésre.

5 drb 18 havi 3 koronás részletben.

Nagyobb mennyiségnél megállapodás szerint.

* *—7

Osztály-sorsjegyek

az I. osztályhoz nagy számválasztékban kaphatók

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
K. 12.—	6.—	3.—	1.50

postadíj és költségmentesen.

Minden sorsjegy okvetlenül nyer.

Első húzás december hó 1-én.

Főnyeremények: 100.000, 40.000, 30.000 stb.

énzbeszedő,

ki egy jól bevezetett

házcikk

elárúsítására is képesnek érzi magát, **csekély óvadékkal, fix fizetés és magas jutalék mellett azonnal alkalmazást nyer. Hol? Megtudható e lap kiadójában.**

8643/1904.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa községben lemondás folytán üresedésbe jött községi s. jegyzői állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 800 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket **f. évi december hó 10-éig** hozzám annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kifizetni.

Topolya, 1904. november 7.

Császár,
főszolgabíró.

2-1

Tűzifa

alulírott erdőkitermelőknél kapható:
elsőrendű gyertyán hasábfá 90 K
„ „ gömbfa 68 K
100 métermázsánként a čačincii állomásra szállítva s waggonba rakva. A vasúti szállítási díj Čačinci—Zombor kitesz **45 koronát.**

Írásbeli vagy szóbeli rendeléseket elfogad **Willmann, Vámosi és Társai**

čačincii (Szlavónia) erdőkitermelők 4-2
bácsszentiváni irodája.

1419. szám.

1904.

Pályázati hirdetmény.

Szilbács község előljárósága leköszönés folytán megüresedett gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet. Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényeiket legkésőbb **f. évi november hó 30-ig** ezen előljárósághoz nyujtsák be, mert a később érkező pályázatok figyelmen kívül hagyatnak.

A gyalogrendőri állás évi javadalmazása 376 kor. készpénzfizetés, havi utólagos részletekben, csizmán kívül ruházat; a felszerelést a község adja. Szilbács, 1904. november hó 1-én.

Az előljáróság.

2238 szám.

1904

Pályázati hirdetmény.

Béreg községben üresedésben levő szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A szülésznő javadalmazása évi 60 korona; a szülési eseteknél külön 1 korona.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 15-ig** nyujtsák be. A később érkező kérvényeket tekintetbe nem veszem.

Baja, 1904. november hó 10.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

Valódi

MACEDÓNIAI ÜRMÖS

kapható 10-7

SZTANKOVITS LÁZÁR kereskedőnél
SZTAPARON.

Az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett a belföld bármely állomására francó szállítva

2 (pezsüősvég nagyságu) palack ára 3 kor.

7121. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Szenttamás községben üresedésbe jött és 1000 korona évi — havi előleges részletekben kiszolgáltatandó — fizetéssel javadalmazott községi kézbesítő állásra ezennel pályázatot nyitok, felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen — írónoki kvalifikációt igazoló — felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó hó 30-ig** terjesszék be. A később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Obecse, 1904. november 8-án.

Dr. Balaton,
főszolgabíró.

4350. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Küllöd községben az ujonan szervezett községi írónoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen évi 800 korona fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtókat, hogy sajátkezűleg irt és a vonatkozó vármegyei szabályrendeletnek megfelelő kérvényeiket hozzám **folyó évi december hó 5-éig** nyujtsák be.

Zombor, 1904. szeptember 27-én.

Falcione,
tb. szolgabíró.

2-2

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KOZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDK
ÉTLAPOK

Csipkék, szalagok, ruhadiszek.

Olcso árak, pontos kiszolgálás!!

A trieszti linoleum-gyár
képviselését

megnyertük, módunkban van tehát a n. é. közönségnek a **valódi linoleumot hallatlan olcsón** ajánlani.
A valódi linoleum (parafa szőnyeg) nem tevesztendő össze az eddig általánosan ismert viaszos
vászon futóval; **nálunk** csak annyi, mint a viaszos **tartósabb, elegánsabb és szebb**
a linoleum ára **vászoné**, de használatban
s ennek köszönheti nagy elterjedtségét: előkelő úrilakokban, pénzintézetek-, színházak-, szállodák-, kór-
házak- és vasúti kocsikban.

Izléses mintájú futók és szőnyegek nagy választékban.

Érdeklődőknek alaposan ismertető füzetek rendelkezésre állanak.

Ez alkalmával felhívjuk a n. é. közönség figyelmét óriási raktárunkra.

A férfi és női divatcikkek, berndorfi alpaca- és chinaezüst használati és disz-
tárgyak, karlsbadi porcellán szervizek, Ditmár-féle villanylámpák, bel- és külföldi gyer-
mekjátékok, utazócikkek, esőernyők, kestyűk stb. stb. a legkényesebb ízlést is kielégítik.Az elegáns úri világnak b. figyelmébe ajánljuk **valódi angol** nyakkendőinket, valamint fehérneműraktárunkat.

Mindennemű diszműtárgyak karácsonyi és alkalmi ajándéknak.

Grammophonok „Odeon” lemezekkel, egy lapon két felvétel.

Számos látogatást kér

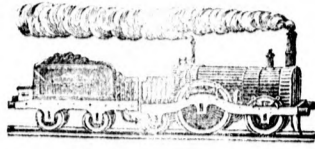
mély tisztelettel

GOLDFÁHN SÁNDOR ÉS FIA
ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS-UTCA.

20-7

Sétapálcák, borostyánszipkák, tajtékpipák, gyermekkocsik.

Illatszerek, szappanok, puderek.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1904. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	ind.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.		
7.00	7.15		2.40	3.10	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.10	6.55				
10.25	12.20		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	ind. 11.50	5.05	10.01	1.56		9.20		
	1.22	4.15	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk. 10.53	7.23	9.34	1.21	7.10			
	1.51	4.43			5.57	Csantavér	10.21	6.51		12.56	6.14			
	2.18	5.09	6.27		6.23	Bács-Topolya	9.57	6.27	9.02	12.34	5.17			
	2.44	5.36	6.42		6.51	Hegyes-Feketehegy	9.27	5.59	8.46	12.06				
	3.05	5.55	6.56		7.12	Verbász	9.01	5.37	8.33	11.48				
	3.26	6.17			7.31	O-Kér	8.36	5.13		11.29				
	3.44	6.34			7.48	Kiszács	8.16	4.54		11.13				
	4.06	6.55	7.41		8.09	érk. UJVIDÉK	ind. 7.51	4.30	7.50	10.52				

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
	4.00	7.12	1.15	ind. BAJA	9.15	3.23	6.50				
	4.11	7.22	1.25	Baja-szállásváros	9.08	3.15	6.42				
	4.25	7.35	1.38	Vaskút	8.53	2.59	6.26				
	4.51	8.00	2.01	Gara	8.32	2.37	6.00				
	5.09	8.17	2.16	Pigyica	8.17	2.17	5.35				
	5.37	8.45	2.39	Sztanisics	8.00	1.57	5.12				
	5.56	9.03	2.56	Gákova	7.36	1.28	4.40				
	6.15	9.22	3.14	Nenadics	7.15	1.08	4.16				
	6.25	9.32	3.23	érk. ZOMBOR (étk.)	7.05	12.57	4.05				
2.25	6.51		3.51	ind. Zombor-vásártér	6.20	11.20				7.00	
2.31	6.57		3.57	Fernbach-szállás	6.13	11.13				6.52	
2.41	7.07		4.07	Zsárkóvác	6.04	11.04				6.41	
2.50	7.16		4.16	Ó-Sztapár	5.56	10.56				6.32	
3.06	7.30		4.30	Bresztovác	5.42	10.42				6.15	
3.35	7.49		4.49	Hódságh	5.27	10.28				5.51	
4.05	8.10		5.12	Parabuty	5.02	10.02				5.21	
4.46	8.35		5.37	Paraga	4.43	9.45				4.43	
5.00	8.49		5.51	ind. GAJDOBRA	4.22	9.25				4.10	
5.40	9.16		6.09	Bulkesz	4.04	9.07				3.26	
5.54	9.30		6.23	Petrovác-Glozsán	3.50	8.55				3.11	
6.16	9.45		6.38	Futtak	3.39	8.44				2.59	
6.50	10.10		7.03	érk. UJVIDÉK	3.10	8.16				2.20	
7.13	10.31		7.25	ind.	2.45	7.55				1.40	

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	6.50	9.24	12.59	10.24			
5.25	2.26		6.56	Tavankút	6.17		12.37	9.58			
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok	5.53	8.54	12.20	9.40			
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics	5.02	8.28	11.44	8.50			
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	4.40	8.17	11.27	8.44			
7.05	4.00	7.37		Prigl.-Szent-Iván		7.56	10.58	8.09			
7.19	4.13	7.47		Szóna		7.46	10.42	7.48			
7.31	4.24	7.57		érk. GOMBOS		7.37	10.30	7.30			
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD		6.57	9.22	6.03			
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA		6.46	9.10	5.50			

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
	4.40	1.30		ind. SZABADKA	8.34	5.25					
	5.08	1.58		Békova	8.07	4.58					
	6.19	3.21		érk. ZENTA	6.40	3.40					
	7.47	5.27		Ada	5.26	2.19					
	8.10	5.42		Mohol	5.05	2.02					
	8.30	6.02		Bács-Petrovoscello	4.39	1.37					
	8.56	6.28		érk. ÓBECSE	4.10	1.10					

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25		ind. Ó-BECSE	6.55	12.43	7.44				
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár	6.33	12.16	7.22				
5.27	10.48	5.10		Csurogh	6.15	11.47	7.08				
5.49	11.22	5.32		Zsabya	5.50	11.13	6.37				
6.04	11.45	5.47		Gospodince	5.31	10.44	6.21				
6.30	12.24	6.11		Temerin	5.14	10.20	6.04				
6.39	12.36	6.20		Járek	4.58	9.50	5.46				
6.53	12.53	6.34		érk. VASKAPU	4.43	9.31	5.31				
7.01	1.07	6.36		ind. VASKAPU	4.40	9.24	5.23				
7.25	1.35	7.00		érk. UJVIDÉK	4.15	8.55	5.00				

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.37	5.10			ind. UJVIDÉK	6.00	3.01					
7.00	5.38			érk. VASKAPU	5.33	2.38					
7.05	5.50			ind. VASKAPU	5.28	2.33					
7.31	6.24			Káty	5.06	2.15					
7.42	6.38			Tizsakmánfalva	4.43	1.56					
7.57	7.00			Kovil-Szent-Iván	4.25	1.41					
8.11	7.18			Vilova—Gardinovee	4.04	1.26					
8.24	7.34			Lok	3.48	1.14					
8.37	7.50			érk. TITEL	3.32	1.00					

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
6.59	7.10			ind. HEGYES-FEKETEHEGY	5.49	5.30					
7.21	7.33			Telecska	5.26	5.09					
7.42	7.58			Kula	5.14	4.57					
7.53	8.09			Béla-puszta	4.50	4.37					
8.06	8.28			Torzsa	4.37	4.26					
8.32	8.57			Deszpot-Szt-Iván—Pivnica	4.18	4.07					
8.49	9.15			Szilbás	3.51	3.43					
9.21	9.41			GAJDOBRA	3.39	3.31					
9.53	10.13			érk. PALÁNKA	2.55	2.45					

Oda				Szabadka—Baja				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43		ind. SZABADKA	9.29	12.43	10.28				
5.25	2.22	7.18		Csikéria	8.56	12.11	9.52				
6.03	2.54	7.50		Bács-Almás	8.34	11.50	9.23				
6.09	3.00	7.56		Almás	8.19	11.35	9.02				
6.33	3.26	8.25		Bikity-Borsód	7.54	11.10	8.34				
7.07	4.00	8.59		érk. BAJA	7.17	10.35	7.43				

Oda				Szeged-Rókus—Zenta				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
	4.15	2.00		ind. SZEGED-ROKUS	8.51	5.41					
	4.40	2.23		Rószke	8.28	5.19					
	4.58	2.42		érk. HORGOS	8.07	5.01					
	5.01	2.50		ind. HORGOS	7.57	4.49					
	5.20	3.09		Bács-Martonos	7.39	4.31					
	5.43	3.32		Ó-Kanizsa	7.25	4.17					
	6.04	3.54		Adorján	6.56	3.53					
	6.29	4.19		érk. ZENTA	6.30	3.28					

Oda				Kiskun-Halas—Bácsalmás—Rigyica				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	11.55	7.00		ind. KIS-KUN-HALAS	5.44	2.41	10.36				
4.03	12.08	7.13		Kopolya	5.32	2.28	10.23				
4.20	12.25	7.30		Fehértó	5.16	2.11	10.06				
4.37	12.42	7.47		Terezhalom	5.00	1.54	9.49				
4.58	1.22	8.09		Jankovác	4.48	1.41	9.36				
5.25	1.55	8.35		Mélykut	4.15	12.59	8.44				